

Saamen kielten etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen pilottihanke
Sámegiellaid gáiddusohpahusa pilottašednu
Sámikielái káidusmánááttás piiloohaahá
Sáá'mkielii ougglašmátt'áázz pilottaš'g'kkós

SÁMEDIGGI
SÁMITIGGE
SÁÁ'MTE'G'G
SAAMELAISKÄRÄJÄT

1(2)

24/6/2019

Oppilaiden, huoltajien ja viranomaisten palautetta saamen kielten etäopetuksesta

Saamen kielten etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen pilottihanke teki toukokuussa 2019 verkkokyselyn lukuvuonna 2018–2019 hankkeeseen osallistuneille oppilaille, huoltajille ja viranomaisille. Jokaiselle ryhmälle tehtiin omat kyselynsä. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää millaisena vastaajat ovat kokeneet etäopetuksen ja etäopetusjärjestelyt. Kyselyissä pyydettiin arvioimaan etäopetukseen liittyviä kohtia asteikolla 1–5 (1 = *Täysin eri mieltä*, 5 = *Täysin samaa mieltä*).

Kyselyn linkit lähetettiin sähköpostitse 13.5. ja kyselyt suljettiin 3.6. Oppilaat täyttivät vastauslomakkeensa etätunnilla. Kyselyyn vastasi yhteensä 26 oppilasta, eli noin puolet opetusta vastaanottaneista oppilaista. Huoltajilta tuli vastauksia 17 ja viranomaisilta 23 kpl. **Yhteensä vastauksia tuli 66 kpl.**

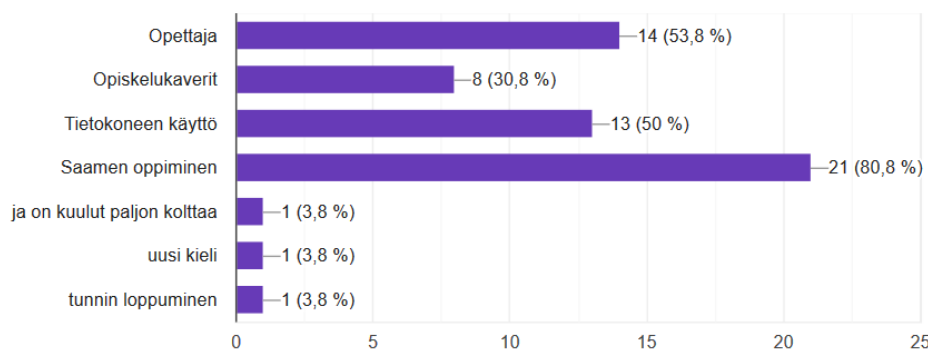
Oppilaiden arvioita etäopetuksesta

Vastausten perusteella oppilaat olivat pääosin tyytyväisiä etäopetukseen. Valtaosa piti etäopetusta selkeänä ja mielekkäänä, ja kolme vastaajista oli tästä asiasta täysin eri mieltä. Lähes kaikki vastaajista myös kokivat, että opettajan ja oppilaiden välille oli syntynyt vuorovaikutusta ja että opettaja oli motivoinut heitä oppimaan. Suurin osa vastaajista myös koki oppineensa etäopetustunneilla käsiteltäviä asioita, ja toisaalta opetusta pidettiin vastausten perusteella myös sopivan haastavana. Vain 2 vastaajista kummassakin kohdassa oli täysin eri mieltä. Eniten hajontaa vastaajien kesken tuli kohdissa, jossa pyydettiin arvioimaan omaa tutustumistaan opiskelukaverihinsa sekä sitä, vievätkö tekniset ongelmat liikaa aikaa opetukselta. Vastaajista 17 oli kuitenkin täysin eri mieltä väittämästä, että tekniset ongelmat olisivat vieneet liikaa aikaa opetukselta.

Etäopetuksen mukavista puolista oppilailta oli monenlaisia mietteitä:

Mikä etäopetuksessa on mukavaa? Voit valita monta vaihtoehtoa.

26 vastausta

Etäopetuksen huonoksi puoleksi oppilaat mainitsivat tekniset ongelmat, joita esiintyi silloin tällöin. Oppilaat saivat kertoa sanallisesti etäopetuksen ikävistä puolista. Ohessa pari vastausta:

“tekniset ongelmat, vaikka niitä ei ollut kuitenkaan kauheasti”

“Ei oikeastaan mikään”

“Että se on perjantaisin”

“se on tylsää”

Lisäksi oppilaat saivat antaa sekä kirjoittaa vapaamuotoisen terveisensä etäopetuksesta vastaaville suunnittelijoille. Alla muutama vastaus:

“tää oli oikeesti kiva juttu et pääsi opiskelemaan!:) pientä hiomista joissakin asioissa mut tosi hyvin tehty silti!”

“Kiitos kovasti että tällainen hanke on onnistunut. Minusta tää on ihan huippu juttu! Toivottavasti lähiopetuspäivä järjestyisi joskus...”

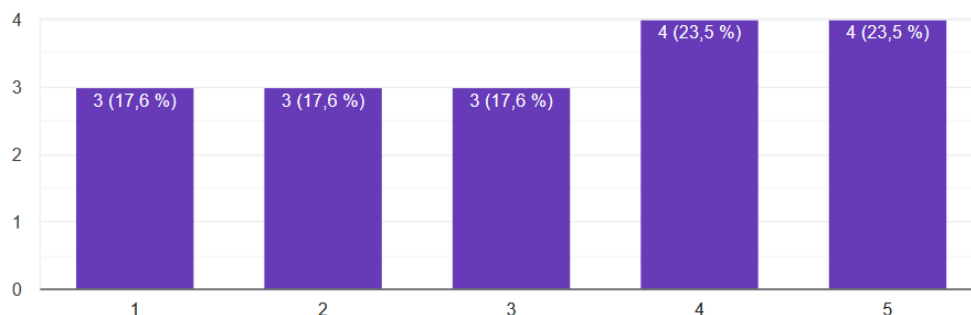
“Hyvä, koska pystyy opiskelemaan toista äidinkieltä!”

Huoltajien kokemuksia etäopetusjärjestelyistä

Yhteydenpitoon ja viestintään liittyvissä väittämässä huoltajien vastauksissa oli varsin paljon hajontaa. Esimerkiksi *Saan riittävästi tietoa lapseni/nuoreni etäopiskeluun liittyvistä asioista* huoltajat vastasivat seuraavasti:

Saan riittävästi tietoa lapseni/nuoreni etäopiskeluun liittyvistä asioista.

17 vastausta

Huoltajia pyydettiin myös kertomaan, miten yhteydenpitoa tai viestintää voisi parantaa. Tähän avoimeen kohtaan tuli muutama vastaus, joista yhden mukaan viestintä on sinänsä riittävä, mutta toimijoiden roolituksessa ja jäsentämisessä voisi olla kehitettävää.

Oppituntien sujuvuudesta, niiden sijoittelun onnistumisesta ja läksyjen riittävydestä huoltajat olivat pääosin täysin samaa mieltä. Huoltajilta myös kysyttiin kotikoulun järjestelyiden onnistumisesta. Kaksi huoltajaa toivoi lisää ohjaajan läsnäoloa.

Huoltajat toivovat myös enemmän yhteydenpitoa kodin ja opettajan välille. Ehdotettiin opettajien ja kodin yhteydenpidon helpottamiseksi Wilmaa tai muuta vastaavaa. Hankkeessa on pidetty lukukausittain yhteisiä vanhempainiltoja. Huoltajat toivoivat myös kieli- tai ryhmäkohtaisia vanhempainiltoja.

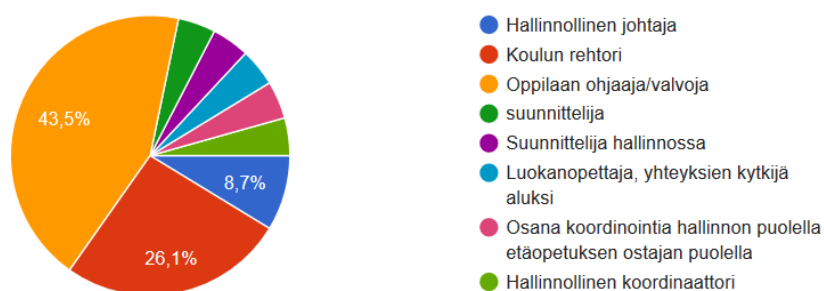
Sekä oppilailta että huoltajilta kysyttiin, kuinka oppitunnit tulisi jakaa. Lukuvuonna 2018–2019 oppitunnit olivat pääsääntöisesti 90 minuutin tuplatuntina. Oppilaista 56 prosenttia oli sitä mieltä, että 90 minuutin oppitunnit ovat parempi vaihtoehto kuin kaksi 45 minuutin oppituntia viikossa. Huoltajista noin 60 % kannatti 45 minuutin oppitunteja. Lukuvuonna 2019–2020 hankkeessa kokeillaankin pääsääntöisesti 45 minuutin oppitunteja, sillä ne ovat saaneet kannatusta myös hankkeessa toimivilta opettajilta.

Viranomaisten kokemuksia etäopetusjärjestelyistä

Viranomaiskyselyllä tavoiteltiin niin koulun kuin hallinnonkin puolella eri tehtävissä toimineita henkilöitä. Suurin osa vastaajista toimi oppilaan ohjaajana:

Missä roolissa olet osallistunut saamen kielten etäopetushankkeeseen?

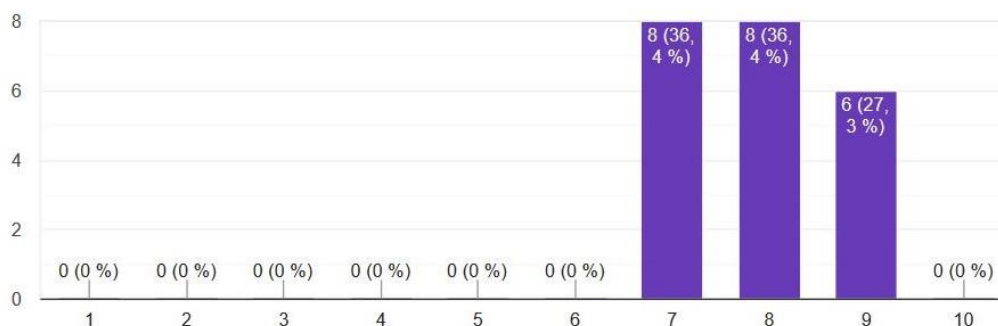
23 vastausta

Viranomaisilta kysyttiin aluksi kokonaisarvosanaa opetuksen järjestelyille. Vastausten perusteella järjestelyt ovat sujuneet ensimmäisenä toimintavuotenaamme varsin hyvin:

Minkä yleisarvosanan antaisit opetuksen järjestelyille?

22 vastausta

Lisäksi viranomaisia pyydettiin arvioimaan opetusjärjestelyihin liittyviä kohtia asteikolla 1–5 (1 = *Täysin eri mieltä*, 5 = *Täysin samaa mieltä*). Vastausten perusteella saamen kielten etäopiskelun mahdollisuutta pidettiin yleisesti hyvänä ja kannatettavana asiana. Käytännön opetusjärjestelyiden onnistumisesta oltiin pääosin samaa mieltä, samoin oppilaan ohjaajan roolien ja tehtävien selkeydestä. Myös viestintä ja yhteydenpito koettiin pääasiassa selkeäksi, hyväksi ja ennakoivaksi, joskin toivottiin vielä lisää tiedottamista esimerkiksi loma-ajoista, näppäimistöjen asentamisesta ja tuntien peruuntumisista. Tätä varten hanke laatii yhteistyössä hankkeen tukipalveluiden tuottajan, Saamelaisalueen koulutuskeskuksen Virtuaalikoulun, kanssa kootun ohjeistuksen etäopetuksesta ja sen järjestämisestä. Ohjeistus lähetetään kouluille ja huoltajille elokuun alussa.

Kritiikkiä tuli enimmäkseen monimutkaisesta rahoitusmallista, byrokratiasta ja kustannuksista. Alla muutama esimerkkipalaute:

“Opetushinnan tulisi olla sidoksissa ryhmiin ja niiden kokonaiskulut jaettaisiin osallistuvien kuntien kesken. Oph:n valtionavustuslaskutuksen osuus tulisi selvittää. Parasta tietenkin olisi, jos Oph voisi kustantaa koko etäopetuksen, sillä se jakaantuu hyvin epätasaisesti kuntien kesken.”

“Tämä on työläs ja kallis koululle, vaikka ajatus on hieno ja kannatettava. Kustannuksia tulee opetuksen järjestämisestä (jouduimme myös hankkimaan laitteistoa tätä varten) ja käytännössä, kun se koskee yhtä oppilasta, se on aivan suhteettomasti resursseja vievää. Ikävä sanoa näin, mutta se on realiteetti, koska koulun budjetti on tiukka.”

Tavoitteena pysyvä ja laadukas saamen kielten etäopetus

Hankkeen tärkeimpänä tavoitteena on turvata saamen kielten etäopetus saamelaisten kotiseutualueen kuntien ulkopuolella. Jotta opetus on turvattua, etäopetuksen tulee olla kunnille ja kaupungeille helposti järjestettävää kevyellä byrokratialla. Lisäksi kuntien ja kaupunkien tulee tuntee, että he vastaanottavat laadukasta opetusta. Tärkeimpänä on oppilaiden ja huoltajien positiivinen kokemus saamen kielen etäopiskelusta.

Palautetta voi antaa myös suoraan hanketyöntekijöille sähköpostitse [eila.tapiola\(at\)utsjoki.fi](mailto:eila.tapiola@utsjoki.fi) tai [arla.magga\(at\)samediggi.fi](mailto:arla.magga@samediggi.fi).